

УДК 332.146.2

В.Г. Поліщук, аспірант, Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СТИМУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

У статті визначено поняття сталого розвитку та основних ознак сталого розвитку регіону. Виявлено основні тенденції інвестиційного стимулювання сталого розвитку регіонів України. Запропоновано шляхи покращення дії інвестиційних стимулів на регіональну соціо-еколого-економічну систему.

Ключові слова: *сталий розвиток регіону, ознаки сталого розвитку, інвестиційне стимулювання сталого розвитку регіону.*

У 1987 році в доповіді “Наше спільне майбутнє” Міжнародна комісія з навколишнього середовища і розвитку (МКНСР) під головуванням екс-прем’єра Норвегії Брундланд Г.Х. приділила основну увагу необхідності “сталого розвитку”, як розвитку, який забезпечує потреби нинішнього покоління без завдання шкоди можливості майбутнього покоління задовольнити свої власні потреби. Це формулювання поняття “сталий розвиток” зараз широко використовується як базова в багатьох країнах. Крім того, вона стверджувала, що основна ідея людських суспільств має полягати в активізації пошуку кращого життя, добробуту [1, с. 51-56]. Тобто цілком зрозумілим є те, що без стимулювання сталого розвитку добробут теперішніх, а особливо прийдешніх поколінь неможливий.

Сталий розвиток регіону можна розуміти як процес постійного перетворення якісних та кількісних характеристик регіональної соціо-еколого-економічної системи з дотриманням її рівноважності, збалансованості, гармонійності, стабільності, конкурентоспроможності та безпеки, спрямованого на досягнення динамічної рівноваги між суспільством, економікою та навколишнім природним середовищем, та такого, що забезпечує при цьому добробут нинішніх та майбутніх поколінь регіону. При цьому під рівноважністю розуміється досягнення динамічного стану триєдиної узгодженості між соціумом, економікою та екологією. Збалансованість виступає єдністю регіональної СЕЕ системи як єдиного цілого, пов’язаного соціальними, економічними, та екологічними зв’язками. Гармонійність регіону розуміє під собою взаємопов’язаність (співіснування, лінкідж) між соціальною, економічною та екологічною сферою регіону. Стабільність є нічим іншим як підтримання протягом якомога тривалішого терміну позитивних параметрів розвитку регіональної соціо-еколого-економічної системи. Конкурентоспроможність виступає як активізація потенційних можливостей регіону нарощувати та ефективно

використовувати конкурентні переваги у кожній підсистемі задля забезпечення сталого розвитку регіону, а також впровадження нових досягнень науково-технічного прогресу у виробництво, навколишнє природне середовище та соціальну сферу регіону. А безпека розглядає використання потенціалу регіональної соціо-еколого-економічної системи, здатність до самовідтворення та недопущення дії дестабілізуючих чинників.

Досягти сталого розвитку надзвичайно важко, оскільки соціальні, економічні та екологічні процеси, що відбуваються у регіоні, дуже часто є взаємодіючими, що вимагає застосування зовнішнього впливу на регіональну систему з тим, щоб виправити нестійкий стан системи в напрямку рівноважного. Такий вплив повинен означати стимулювання сталого розвитку регіону, тобто це є процес активізації регіональних спонукань (прагнень) регіональної системи ззовні, спрямованих на досягнення сталого розвитку регіону [2].

Одним із основних напрямів стимулювання сталого розвитку регіону (поруч із інноваційним, податковим, інституційним та трансфертним), особливе місце посідає інвестиційне стимулювання сталого розвитку регіонів України. Інвестиційне стимулювання – комплекс заходів стимулюючого впливу, в основі якого лежить залучення та вкладення коштів від різних джерел у пріоритетні проекти, направлені на досягнення динамічної рівноваги між соціальною, економічною та екологічною сферами регіону.

В якості основних показників, що характеризують інноваційне стимулювання сталого розвитку регіону варто виокремити такі показники: обсяг інвестицій в охорону здоров'я та надання соціальної допомоги, грн./чол.; обсяг інвестицій в освіту, грн./чол.; обсяг інвестицій у промисловість, грн./чол.; обсяг інвестицій у сільське господарство, грн./чол.; обсяг інвестицій у рибальство та лісове господарство, грн./чол. [3]. Динаміка інвестиційного стимулювання сталого розвитку регіонів України у 2006-2008 рр. зображена на рис. 1.

Інвестиційне стимулювання сталого розвитку регіонів України в розрахунку на 1 жителя регіону в середньому зріс за період 2006-2008 р. у 1,97 рази, що є позитивним явищем. Разом з тим занепокоєння викликає значна асиметрія даного напрямку стимулювання серед регіонів України: максимальний обсяг інвестицій для досягнення сталого розвитку регіонів у 2008 р. склав 3859,648 грн./чол., що у 4,23 рази перевищує мінімальний обсяг вкладень в розмірі 911,79 грн./чол. Така ситуація є дещо кращою, ніж у попередні роки: максимальний обсяг інвестицій у 2006 р. склав 1859,59 грн./чол., мінімальний – 418,51 грн./чол. (розрив становить 4,44 рази); максимальний обсяг інвестицій у 2007 р. склав відповідно 3133,55 грн./чол., мінімальний – 577,87 грн./чол. (розрив склав 5,42 рази). Примітним є той факт, що з року в рік найбільший обсяг вкладень для сталого розвитку здійснюється у Київській, Луганській та Полтавській областях, а найменший – у м. Севастополі.

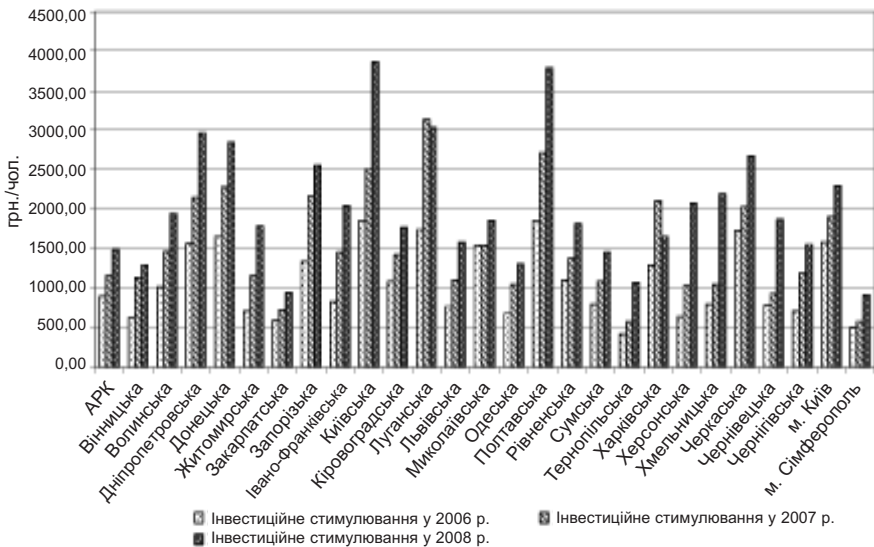

Рис. 1. Динаміка інвестиційного стимулювання сталого розвитку регіонів України у 2006-2008 рр.

Протягом 2006-2008 рр. стало очевидно, що намітились певні тенденції в інвестуванні певних видів економічної діяльності. Зокрема, істотно вирізняється за капіталовкладеннями в охорону здоров'я та освіту м. Київ. Даний регіон лідує за вкладеннями у соціальноорієнтовані види діяльності. Найбільша підтримка промисловості характерна для Полтавської та Луганської областей, у той час як Черкаська та Херсонська області успішно лідирують за вкладеннями у сільське господарство. Рибальство та лісове господарство на належному рівні інвестується в таких регіонах: м. Севастополь, Житомирська та Чернівецька області.

Попри те, що протягом останніх років сформувались регіони-лідери у стимулюванні сталого розвитку за допомогою інвестицій, ряд регіонів мають труднощі із інвестиційним стимулюванням. Зокрема, труднощі із капіталовкладеннями у соціальну сферу відчують Донецька та Запорізька області, в економічну сферу – Закарпатська та Тернопільська області, в екологічну сферу – м. Київ та Харківська області.

Зважаючи на виявлені тенденції у напрямі інвестиційного стимулювання сталого розвитку регіонів України, варто зазначити наступне. Інвестиційне стимулювання сталого розвитку є надзвичайно важливим напрямом активізуючого впливу на регіональні соціо-еколого-економічні системи, здатні виробити внутрішню мотивацію у будь-якому регіоні до сталого розвитку, і

досягти його. Разом з тим не варто забувати про інші напрями стимулювання сталого розвитку регіонів, які доцільно використовувати для впливу на стан регіонів у соціальній, економічній та екологічній сферах.

Список використаних джерел

1. Білорус О. Г. Глобальна перспектива і сталий розвиток: (Системні маркетинг. досл.) / О. Г. Білорус, Ю. М. Мацейко. – К. : МАУП, 2005. – 492 с.: іл. – Бібліогр.: с. 474-491.
2. Поліщук В. Г. Теоретичні аспекти стимулювання сталого розвитку регіонів з позицій мотиваційного механізму / В. Г. Поліщук // Ефективна економіка. – 2009. – №3. Режим доступу: [Електронний ресурс] / <http://www.economy.nayka.com.ua>
3. Статистичний збірник “Регіони України” 2009. – Частина II. – Київ: Державний комітет статистики, 2009. – 758 с.

Annotation. *In the article certainly concept of sustainable development and basic signs of sustainable development of region. Found out the basic tendencies of investment stimulation of sustainable development of Ukrainian regions. The ways of improvement of action of investment stimuli are offered on regional social-ecological-economical system.*

Key words: *sustainable development of region, sign of sustainable development, investment stimulation of sustainable development of region.*

35

УДК 334.012.23

О.М. Соловйова, аспірант, Одеський державний аграрний університет, м.Одеса

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ІНФРАСТРУКТУРИ АГРАРНОГО РИНКУ

У статті наведено пропозиції щодо удосконалення організаційного механізму інфраструктури аграрного ринку.

Ключові слова: *інфраструктура аграрного ринку, аграрні формування, кооператив.*

Постановка проблеми. Отримавши незалежність, українська нація намагається всіма силами розвивати і розширювати здобутки своєї держави. Проходячи складний етап формування економічних, політичних та соціальних перетворень, Україна сьогодні знаходиться в положенні формування стабільного розвитку усіх її складових. Переймаючись питаннями економічних перетворень держави, можна зауважити про доволі слабкодіючі аграрні ринкові відносини, низький рівень розвитку інфраструктури аграрного ринку. Причи-